

Het Kanalenplan

(Afl. 15)

In 1922 verscheen een lijvig rapport (76 bladzijden van groot formaat, 11 bijlagen en 15 tekeningen) over de KANALISATIE VAN WESTFRIESLAND door Dr. C.J.K. van AALST.

Daarin werd uiteraard ook rekening gehouden met de droogmaking van de Wieringermeer.

* Het nieuwe kanaal uit de hoogte gezien.

Bijlage H van dit rapport laat het voorgenomen tracée zien van het te graven kanaal vanaf het Noordhollands Kanaal, noordelijk langs Schagen naar Kolhorn,

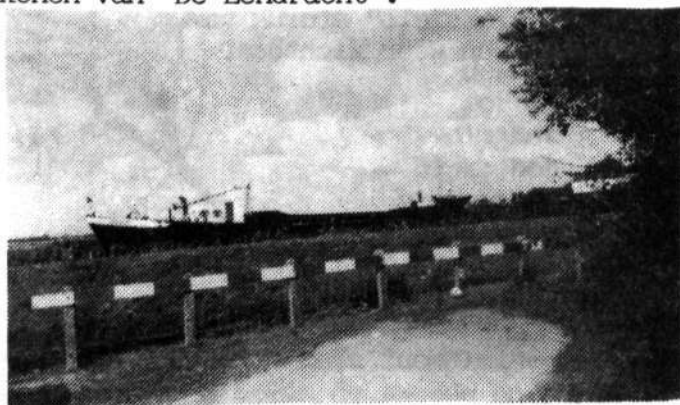
Een gedeelte van deze kaart is hierbij afgedrukt. Er blijkt uit dat het te graven kanaal gepland was uit te komen op het Noordhollands Kanaal ca. 1 km ten noorden van de Stolpervlotbrug.

Op ongeveer 1 km van die aansluiting met het Noordhollands Kanaal is een ophaalbrug in de Ruigeweg gepland, en begroot op Hfl. 10.000.— (blz. 62).

Deze plannen konden het eind betekenen van "De Eendracht".

Wat was het geval ?

Wanneer het plan zoals uiteengezet, werd uitgevoerd, dan zouden de melkleveranciers ten westen van het Noordhollands Kanaal ca. 3.5 km meer moeten afleggen om de melk aan de fabriek te brengen (en de wei mee terug te nemen). Het feit in aarmerking genomen dat het vervoermiddel in die dagen veelal de hondekar was, dan is het duidelijk dat deze leveranciers nolens volens bij concurrerende fabrieken terecht zouden komen. Dat zou de doodssteek voor "De Eendracht" betekenen.

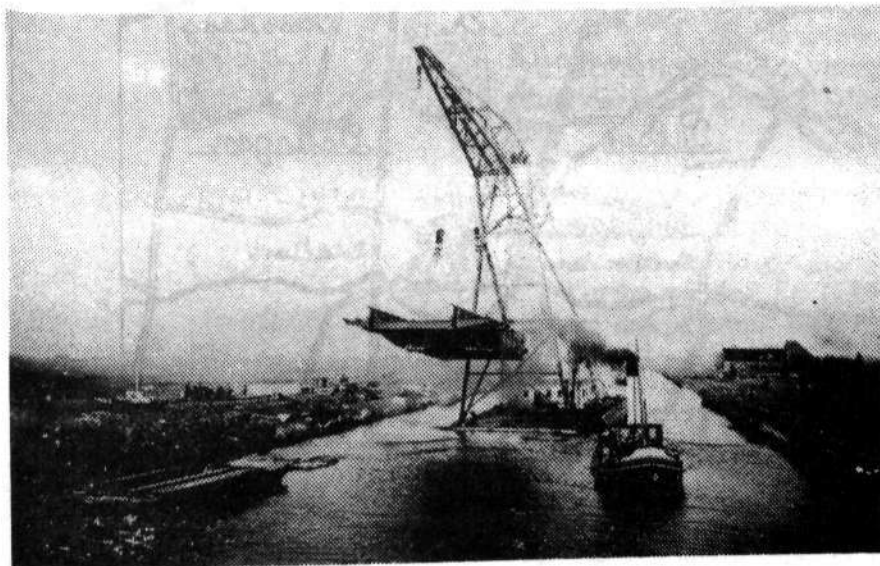
* Op de voorgrond een stukje Ruigeweg in het Buurtje. Daarachter de kade en het kanaal (thans vooral druk bevaren door zandschepen. Opname 1985.

S.J. de WIT (Ome Siem) aan de Belkmerweg, geboren in 1899, verklaarde zich nog goed te herinneren dat de boeren vroeger "allegaar" melk met de hondekar naar de fabriek brachten. Hij zag er soms wel vier tegelijk rijden. Veelal had men twee honden; een trekhond en een waakhond.

Het was toch al lang een strijd op leven en dood. Welke fabrieken zouden kunnen profiteren wanneer dat kanalenplan door zou gaan:

1.	"Nieuw Leven" 't Zand	coöperatief bedrijf
2.	"De Eensgezindheid"
St. Maartensbrug	" "
3.	"Hollandia", 't Zand	particulier bedrijf
4.	"De Crema", Haringhuizen	" "
5.	Van den Bosch, Alkmaar	" "

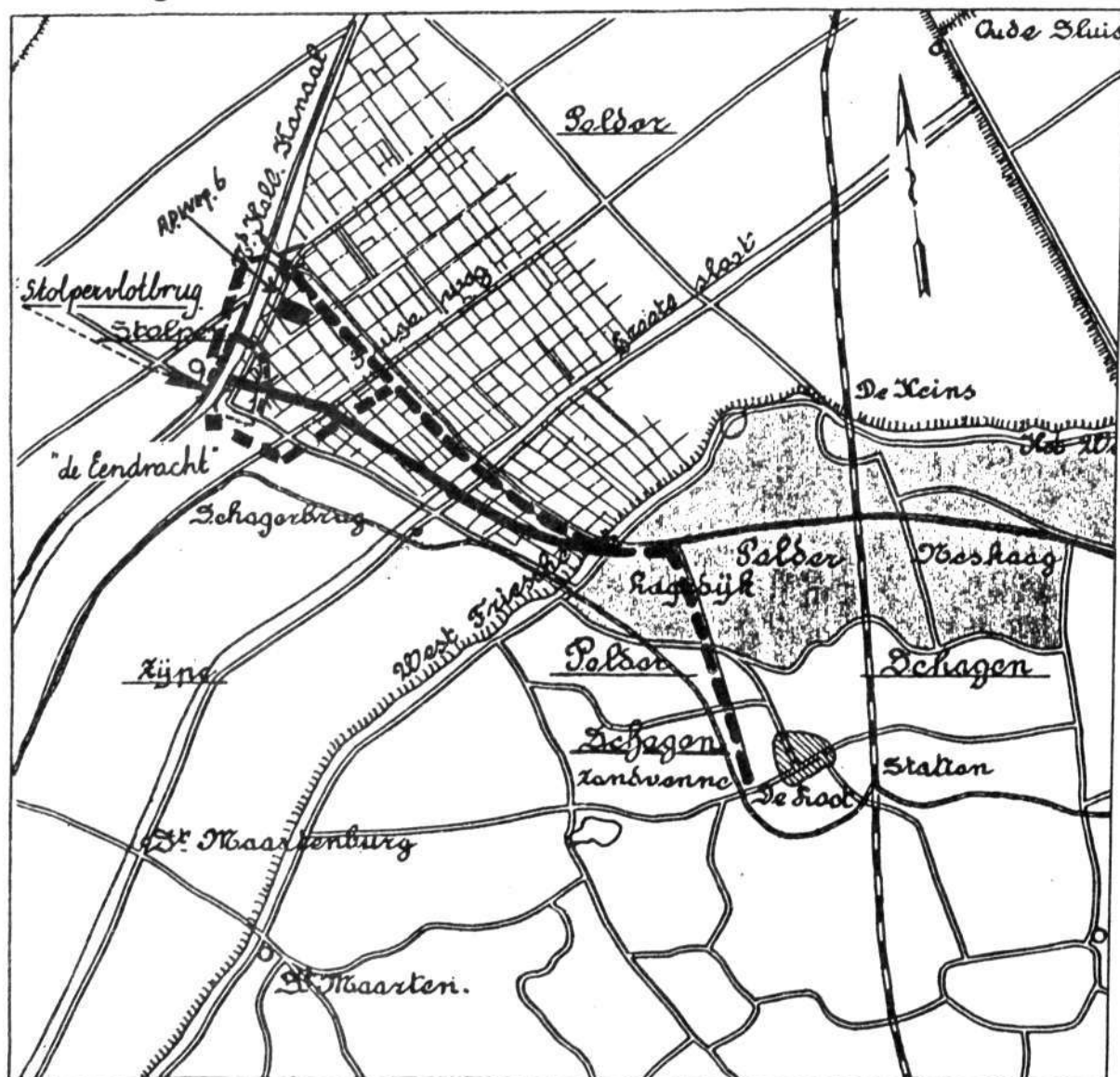
en mogelijk ook nog anderen.

* Het brugdek van de "grote" verkeersbrug aan de Stolpen arriveert. Rechts op de achtergrond het ouderlijk huis van Andries DE WIT.

Of het bestuur van "De Eendracht" ervan uitging "dat de soep niet zo heet werd gegeten als ze werd opgediend", of dat het "gevaar" gewoon niet eerder tot hen was doorgedrongen, feit is dat betreffende dit onderwerp eerst in een spoedvergadering op 16.04.1931 alarm werd geslagen. Haastig werd contact opgenomen met Schmaltz te Schagen van de Kamer van Koophandel. De notulen vermeldden voorts:

Trace Noord Holl. Kanaal Schagen - Kolhorn

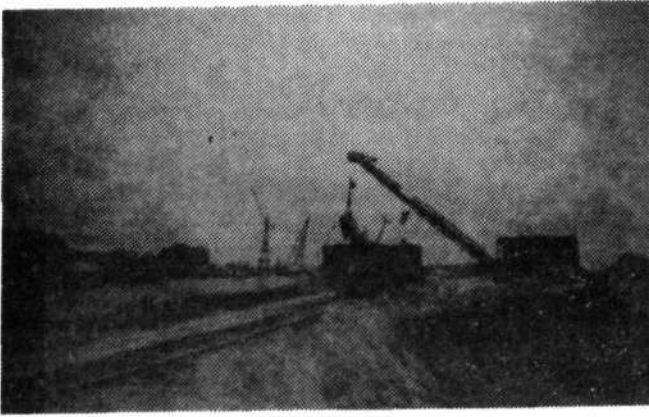
- - - - - Ontw kanaal
 ————— Huidige situatie

Schaal 1:50,000

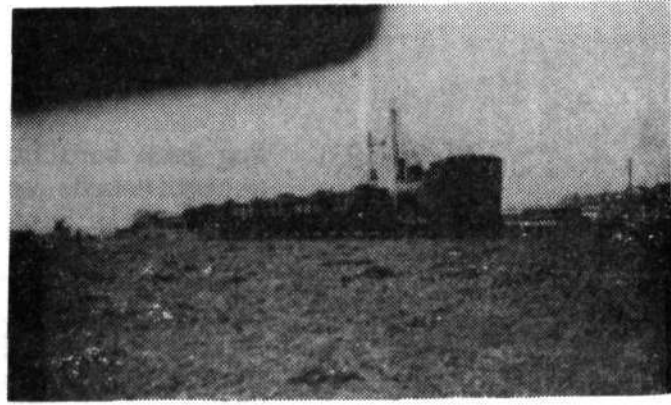
- Omweg die de melkleveranciers zouden moeten maken om "De Eendracht" te kunnen bereiken.
- * Het nieuwe kanaal zou het NH-Kanaal ontmoeten ten noorden van de boerderij van F. de WIT (thans Anna Paulownaweg 6).

- - - - - Sterk verkorte route via de Dijkweg, als gevolg van bemoeiingen van burgemeester De MOOR en het bestuur van "De Eendracht" met Rijkswaterstaat.

- 07-05-1931 Nog geen bericht van Schmaltz.
Gecombineerde vergadering Zijpe- en Hazepolder,
Provinciale Waterstaat en bestuurslid Swan.
Het plan luidde: Vlotbrug weg. Pont in de Ruigeweg.
Een brug over het nieuwe kanaal was ook mogelijk
als de polder en/of de gemeente de bediening
zouden bekostigen (hetgeen ze niet wilden).
Pogingen in het werk stellen om een pont te
krijgen in het kanaal nabij de Stolpen.
- 17-09-1931 Waarnemend voorzitter SWAN. Naar aanleiding plan
opheffing vlotbrug gecombineerde vergadering geweest
met B & W van Zijpe en Callantsoog en het Polderbestuur.
Besloten deputatie samen te stellen bestaande uit de
beide burgemeesters naar de Minister van Waterstaat
en zonodig meerdere hooggeplaatste personen in die
branche om te trachten de vlotbrug te behouden.
De datum wordt vastgesteld op 24 september.
- N.B. Als er iemand het wel en wee van de kleinere
kaasfabrieken begreep was het wel burgemeester
J. de MOOR van de gemeente Zijpe. Hij was n.l.
zelf veehouder en verschillende jaren directeur
van de kaasfabriek "Ceres" aan de Keinsmerbrug.
- 07-07-1932 Voorzitter heeft met burgemeester DE MOOR besproken te
trachten i.p.v. de vlotbrug op die plaats een pont te
krijgen, wat een belangrijke tegemoetkoming zou zijn.
Afspraak: burgemeester De MOOR gaat met de heer SWAN
naar Haarlem om de zaak met de heer REIGERSMAN te
bespreken.
- 20-01-1932 Van dijkgraaf HOOIJ vernomen dat voor "De Eendracht"
gunstige beslissing is genomen. Hele vergadering
enthousiast.
- 24-09-1932 Voorzitter deelt mede dat de commissie zeer goed heeft
gewerkt, daar besloten is dat wel de vlotbrug weggaat,
doch op zeer geringe afstand van de te maken verkeersbrug
een weg zal worden aangelegd door het land van STROOPER
en misschien ook een gedeelte door het land van HILLE,
dat bijna aan de fabriek uitkomt, zodat het verkeer naar
de fabriek tot een minimum last is gekomen. Dank aan de
commissie !! (Bedoelde weg is de Dijkweg, met ophaalbrug).
- N.B. Het raadsel waarom de Ruigeweg ter hoogte van
"het Buurtje" ineens doorsneden wordt door het
kanaal Stolpen - Schagen - Kolhorn, is hiermede
opgelost. Wat effectief lobbyen - óók toen reeds -
vermocht !

Graafwerkzaamheden

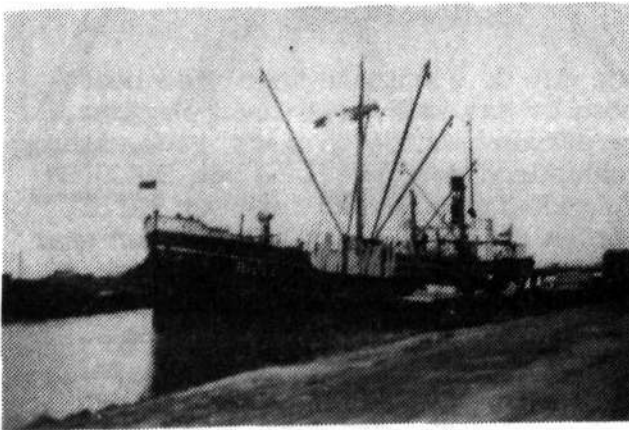
Grondtransport met behulp van smalspoor.

De besprekingen over de aanleg van het nieuwe kanaal en het opofferen van landbouwgrond met "Waterstaat" verliepen in een gemoedelijke sfeer. De aangeboden vergoeding werd redelijk gevonden. Géén protesten of actiegroepen !

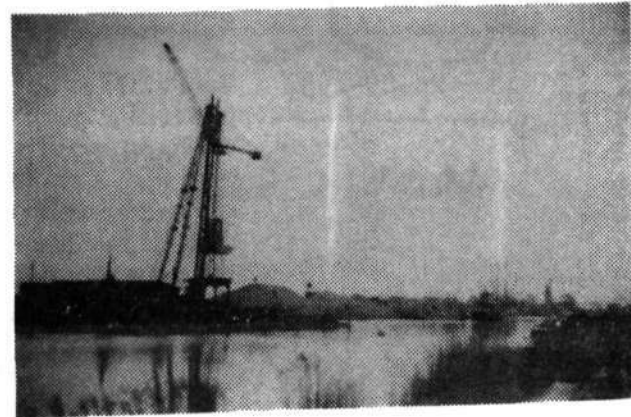
Wèl zou PIET van ANDRIES de WIT Sr. graag een bootje ter beschikking hebben om het nieuwe kanaal over te steken. Tenslotte was men qua sloot, kerk en verenigingsleven geheel op 't Zand aangewezen.

Dit werd uiteraard toegezegd (onder luid applaus van WIM, ANDRIES en SIMON: hoi hoi !! Erg veel vertier had men niet en nu een eigen bootje om te spelevaren !

PIET BOSMAN.

* Het schip met schoeiingpalen - ter bescherming van de bermen - arriveert.

* De schoeiingpalen worden ingeheid.